

A csobánkai szentkút eredete

I.

Melegen süt a nap a földekre és növeszti a búzakalászt, a rozsot meg az árpát. Szent Márk napja már két hete hogy elmúlt, mikor a falu plébánosa a hívekkel együtt kivonult a földek megáldására. Úgy látszik, az imádságot meghallgatta az Úr, mert azóta a gabonaföldek szinte versenyt fejlődnek, s a pompás tavaszi idő állandósulása bő terméssel kecsegtet. Ilyen időre van szükség, hogy a gazda verejtékes munkája elvegye jutalmát és az egész esztendőre jusson kenyér.

A falu határában tölgyes terül el. A fák már kihajtottak, lombjuk barátságossá varázsolja a nemrégien még kopár erdőt. A nap már kicsalta a gyöngyvirágot is; a galagonyabokrok hófehérsége világít az erdőben, s madárdal örvendezteti meg a járókelőt.

A pázsiton patakocska közelében egy mohás kövön Jancsi, a pásztorfiú ül. Báránykái a közelben legelésznek; nem szoktak messze menni s hívó szavára gyorsan összesereglenek. Pajti, a komondor, mellette fekszik s éber figyelemmel kíséri a nyáját. Jancsi előveszi furulyáját. Jámbor fiú, legkedvesebb dalai a Mária dalok, melyeket nagy szeretettel játszik. Jó hangja van; vasárnaponként olyan szépen énekel a templomban, hogy a hívek épülnek rajta. Most is Mária dalt játszik, s lelki szemével látja az oltárképet, melyen Szent Anna, a templom védőszentje, a gyermek Szűz Máriát oktatja. Milyen kedves a kép, s hogyan ragyog a kis Mária dicsfénye, mikor a nap bearanyozza! Jancsi behunyja szemét, hogy jobban elképzelhesse. Azután ismét kinyitja, hogy juhait ellenőrizze.

- Ejnye –mondja-, de káprázik a szemem s dörzsölni kezdi. Újra behunyja, de mintha fényességet látna csukott szemmel is. Megint körülnéz és a patakocska irányában veszi észre a szemkápráztató világosságot. A napsugár valahol visszaverődik –gondolja,- de a fényesség mintha növekednék. Nincsen többé nyugta.

- Pajti –szól a kutyához- itt maradsz, míg visszajövök.

Ezzel felkel és a fényesség irányában halad. Nem kellett messzire mennie. A patakot elérve csodálatos jelenség szemtanúja: a csobogó habok közt Szűz Mária képét pillantja meg a Kisdeddél, s a képből kiáradó fényesség az egész környéket bevonja. Jancsi térdre esik, majd felugrik, nyáját feledve neki iramodik és a faluba szalad.

- Mi lelt Jancsi? –szólítja meg nem egy arramenő, s Jancsi lihegve a futástól mindenkinek elmondja, amit látott. Egyik a másiknak adja tovább s így nem csoda, hogy nyomban a félfa kisiet a patakhoz.

- Jancsi igazat mondott, Máriát dicsérni, hívek jöjjetek! –hangzik itt is, ott is, s végül ájtatosan belekezdenek a Szűzanya dicséretébe.

- Ebből a vízből ittunk, mikor a lázjárvány pusztított a faluban –szólt az öreg Pál gazda- és meggyógyultunk. Emlékeztek-e emberek?

- Emlékszünk –volt a válasz.

- Úgy látszik, a Szűzanyának terve van ezzel a forrásvízzel –szólt most a hozzájuk lépő tanító- majd elmondjuk a plébános úrnak.

- Helyes és kijövünk ide imádkozni –mondták többen.

Ekkor megkondult a déli harang. Valamennyien elmondták közösen az Úrangyalát, s utána hazamentek. Csak Jancsi maradt ott, mint a csodás jelenségnek első szemtanúja.

II.

Azóta néhány hét telt el. Az esemény híre az egész környékre eljutott, s nem volt nap, hogy a forrásnak látogatója ne lett volna. Különösen vasárnap özönlött oda a nép s ilyenkor a különben csendes erdő hangzott a zarándokok énekétől.

A nép bizalma a betegeket is a patakhoz vezérelte. Sánták és bénák, de különösen vakok keresték fel a forrást, gyógyulást várva és találva, úgy, hogy a csodahatású víz híre még nagyobb arányban vonzotta az embereket, mint annak előtte. Így telt el egy esztendő. Ismét kizöldült a táj, a jámbor hívek pedig lankadatlan buzgalommal látogatták a csodaforrást.

Egyik vasárnap kocsí állt meg az erdő szélén. A kocsiból fiatal asszony és férje szálltak ki kislányukkal, Ilonkával, majd egy idősebb asszonyt segíttek ki a hintóból. Első pillanatra meglátszott, hogy a szegény asszony vak.

- Merre van a csodászivű forrás? –érdeklődött a fiatal férj, Budai Tamás- egy arra menő embertől.

- Tessék itt egyenesen menni, erre ni!- s megmutatta az utat.

Megindultak, elől Ilonka édes apjával, utánuk Budainé Lender Máriával. Madárdal csattogott s a kis leány gyönyörködve tekintett körül.

- Ó, milyen szép itt minden –örvendezett-. Ha visszanyered szemed világát, kedves néni, te is örülni fogsz.

Lenderné vak szeméből könny csordult.

- Adná Isten –szólt- örökké hálás leszek a Szent Szűznek!

Mikor a tisztásra értek, már sokan voltak a patak körül. Ki béna lábára hintett vizet, ki fájós karját mosta. Buda Tamás is a patakhoz vezette Lendernét és leültette. Ilonka melléje telepedett, s mialatt édes anyja a vízmerítésre készült, apja a pásztorfiút pillantotta meg.

- Te voltál a csodás jelenség első tanúja? –kérdezte.

- Én –hangzott a válasz. Erre Budai elmondatta a történeteket, majd így szólt:

-A patak melyik helyén láttad a Szűzanya képét?

- Épp ott, ahol családja letelepedett. Innen jött a vakító fényesség.

Ekkor Budainé mosni kezdte Lender Mária szemét, s közben valamennyien hangosan imádkoztak.

Mindenki figyelte őket, különösen a kislányt, mivel oly kedves ártatlansággal könyörgött gyógyulásért. Múltak a percek, félóra is eltelt, amióta a mosdásba fogtak. Kissé megpihentek. Ilonka lehajolt és nefelejcsét szedett.

- Nézd anyám: ezeket hazaviszem emlékébe a Szűzanya forrásától –szólt. Lender Mária ezalatt imádkozott. Egyszer csak remegő hangon megszólalt:

- Világosodik körülöttem, mintha fényességet látnék, jaj Istenem! Mária segíts! –hallatszott könnyörgése, majd –látok, látlak szeretteim!- kiáltással Lenderné térdre omlott. Szemevilágát több esztendei vakság után visszanyerte.

Ekkor sokan a jelenlévők közül a faluba szaladtak, hogy az újabb gyógyulásról hírt vigyenek. Budaiék és Mária néni pedig buzgó fohász után felkerekedtek, hogy a falu plébánosát felkeressék.

Mikor a plébánialak előtt megállt a hintó, a plébános már tudott a gyógyulásról. Meghatva hallgatta, hogy kis Ilonka unszolására jöttek ide, pedig nem nagyon remélték a beteg felgyógyulását, hiszen a budai orvosok régen lemondtak róla. Majd arról esett szó, hogy mi volna a legcélszerűbb ajándék, amivel hálából szolgálhatnának.

- Legszívesebben kápolnát emelnék a patak mellett, hogy istentiszteletet lehessen tartani, s felszereléséről is gondoskodnék –szólt Lender Mária.

- Ez lenne a legmegfelelőbb hálaanyilvánulás –válaszolta a plébános. - Minden szombaton kimennénk misézni és minden Mária ünnepet ott tartanánk meg.

S ebben maradtak. Egy év múlva (1844.) felépült a kápolna és Sarlósboldogasszony napján (július 2.) felszentelték.

Aki a nap évfordulóján Csobánkán megfordul, tapasztalhatja, hogy ott e napot úgy ülik meg, mint a vasárnapot: ünnepélyes istentisztelettel, munkaszünettel a Boldogságos Szűz jól ismert kegyképe előtt.

Az illusztrációt Vargyas Ildikó, gyergyóalfalvi képzőművész készítette.

Forrás:

A csobánkai szentkút eredete

Írta: Relkovics Néma

2015. február 12. csütörtök, 16:12 - Módosítás: 2015. február 16. hétfő, 08:33

Relkovics Néma: A csobánkai szentkút eredete. In: Miről susog a pilisi erdő? Szent István Társulat, Budapest. 1943. 135-139.